

Södertälje kommun
sodertalje.kommun@sodertalje.se

2023-01-11

1 (16)

Dnr.2022:6916

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Hovsjöskolan i Södertälje kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hovsjöskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hovsjöskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning skolans utveckling, elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att all personal följer skolans gemensamma förhållningssätt i arbetet för trygghet.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 28 april 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2022:6916) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn systematiskt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Utifrån analysen vidtar rektorn löpande åtgärder för att utveckla verksamheten. Rektorn leder och styr ett jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar

oberoende av könstillhörighet. Vidare motiveras bedömningen av att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för kollegialt lärande och säkerställer att det pedagogiska utvecklingsarbetet ger avtryck i undervisningen.

Rektorn följer upp och analyserar skolans resultat

Granskningen visar att rektorn bedriver ett systematiskt arbete med att följa upp och analysera skolans måloppfyllelse. Rektorn får en bild av verksamheten utifrån en kombination av elevnära ledarskap och systematisk uppföljning av studieresultat, trygghet, studiero och värdegrund. Rektorn och de biträdande rektorerna är mycket närvarande i den dagliga verksamheten. Skolledningen deltar i verksamheten genom hela skoldagen, till exempel genom att välkomna eleverna till skolan vid skoldagens start och genom att ha en central kontorsplacering. Rektorn involverar även elever i både uppföljning och insatser genom tre olika råd; elevråd, trygghetsråd och pedagogiskt råd. Rektorn får en bred bild av studieresultaten genom lärarnas bedömningar av samtliga elevers kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning och betygskriterier i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i, genom skolans digitala uppföljningssystem, och genom att följa resultatet av bedömningsstöd och nationella prov samt olika screeningar. Studieresultaten diskuteras dessutom återkommande, var femte till sjätte vecka, vid de målsamtal som hålls med speciallärare, lärare och skolledningen där det fokuseras på de elever som behöver stöd för att nå de kunskaper som minst ska uppnås.

Rektorn följer undervisningen dels genom att skolledningen gör flera lektionsbesök i veckan, samt genom information som rektorn får från auskultande förstelärare. Samtliga intervjuer styrker bilden av att rektorernas lektionsbesök är ett vanligt återkommande inslag i undervisningen. Rektorns information om hur undervisningen bedrivs kompletteras av både enkätresultat och genom den information som framkommer av skolans pedagogiska råd. Det pedagogiska rådet leds av en av de biträdande rektorerna och består av elevrepresentanter från de olika klasserna, som är med och utvärderar och utvecklar undervisningens genomförande.

Värdegrundsarbetet följs upp genom både elevenkäter och samtal med elever och lärare men också genom att involvera elever inom ramen för skolans trygghetsråd. Värdegrundsarbetet bedrivs av en likabehandlingsgrupp som träffas regelbundet. Gruppen följer upp både särskilda aktiviteter och arbetslagens arbete med värdegrund. Arbetet följs även upp genom enkäter och, vid behov, genom djupintervjuer. Resultatet analyseras sedan av elevhälsan och ledningsgruppen.

Genom mitttermensavstämningar följs den dagliga verksamheten upp och arbetslagen får förutom att delta i analyser, då även göra självskattningar av verksamhetens kvalitet genom värdera nuläget och det önskade läget för olika frågeställningar kopplade till områden som rör ledning och organisation. Granskningen visar att analysen av skolans resultat genomförs på olika nivåer, inom ramen för arbetslagen, inom olika projektgrupper, av skolans 12 förstelärare samt av skollädaingen. Årets främsta utvecklingsområde är att förbättra elevernas läsförmåga, vilket grundar sig på en analys som visar på att brister i elevernas läsförmåga hämmat elevernas resultat inom flera ämnen, däribland matematiken. Rektorn beskriver att skollädaingen följer upp och utvärderar allt arbete med att förbättra skolans fokusområden och att insatserna justeras vid behov i samband med mitterminsresultaten. Som exempel på resursförstärkning utifrån analys pekar rektorn bland annat på de lärare som anställts för att förbättra mottagandet av nyanlända elever.

Skolan arbetar med ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder skolans strategiska jämställdhetsarbete. Rektorn beskriver både i intervju och i inlämnad dokumentation att flickors och pojkars resultat följs upp vid möten med elevhälsoteamet och i målsamtalen med lärarna. Även lärarna följer elevernas resultat utifrån flickor och pojkar och analyserar avvikelser i resultat, inom ramen för respektive arbetslag. Utifrån uppföljningen konstaterar rektorn att det finns skillnader mellan flickors och pojkars resultat. Rektorn beskriver hur de identifierat både enskilda individer och grupper av elever som varit i behov av stöttning. Genom riktade insatser till eleverna har skolan lyckats bryta negativa roller för individer och grupper. Rektorn beskriver även hur de genom uppföljning kunnat koppla avvikelser mellan flickor och pojkar i enkätsvar till enskilda lärares agerande, och hur skolan därigenom kunnat vidta åtgärder för att säkerställa att lärare följer skolans jämställdhetsarbete. Rektorn konstaterar att uppföljningar visat att vidtagna insatser påverkat elevernas upplevelse av jämställdhetsarbetet positivt. Samtidigt beskriver rektorn utmaningar i uppföljningsarbetet kopplat till en stor elevomsättning. Detta försvårar resultatjämförelser över tid eftersom elevgruppernas samansättning förändras.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med att utveckla undervisningen. Av granskningen framgår att det finns en tydligt strukturerad organisation där olika grupper, på uppdrag av rektorn, arbetar med utvecklingen mot identifierade mål. En stor del av det pedagogiska utvecklingsarbetet drivs av de 12 förstelärarna som i olika konstellationer arbetar med att utveckla kvaliteten på

undervisningen. Granskningen visar bland annat att en grupp förstelärare leder övriga lärare i ett kollegialt arbete för att förbättra elevernas läsförmåga och en förstelärare arbetar tillsammans med skolans bibliotek för att förbättra elevernas läsförmåga i de lägre klasserna. Genom de många lektionsbesöken kan skolans ledningsgrupp säkerställa att utvecklingsinsatserna ger avtryck i undervisningen. Rektorn beskriver även hur de i ledningsgruppen diskuterar vad som framkommit i lektionsobservationerna och att de biträdande rektorerna sedan har i uppdrag att lyfta de goda exemplen i arbetslagen. Vidare framgår att skolan arbetar för att skapa en samsyn kring vad som förbättrar resultaten och att den beprövade erfarenheten samlas i en lokal undervisningsplan. Granskningen visar även att skolan har organiserat större delen av undervisningen enligt en tvåläraryrskapsmodell för att öka möjligheterna att kunna stödja eleverna i undervisningen genom samverkan mellan lärare och möjlighet för lärarna att dela in eleverna i mindre grupper. Tvåläraryrskapet medför dessutom att skolan har möjlighet att stötta nyanställda lärare genom att placera en rutinerad lärare med en ny lärare som på så sätt får stöd i sin introduktion. Skolan har även skriftliga rutiner för nyanställda lärare samt förstelärare som ansvarar för introduktion av nyanställda, och dessutom tilldelas de nyanställda en mentor.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna ges en varierad och strukturerad undervisning som innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare motiveras bedömningen av att undervisningen både stärker eleverna och anpassas utifrån elevernas förutsättningar samtidigt som eleverna ges möjlighet att påverka det egna lärandet.

Undervisningen är varierad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och varieras genom olika uppgifter och aktiviteter, samtidigt som eleverna genom ett aktivt lärarstöd kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang genom lektionen. Under Skolinspektionens lektionsobservationer varierade lärarna sin undervisning genom både arbetsuppgifter och arbetsformer, bland annat inleddes lektionerna med gemensamma genomgångar för att sedan övergå i en variation av enskilt arbete eller arbete i par eller grupp. Undervisningen varierades också bland annat genom lekar, högläsning, praktiska inslag och filminslag. Eleverna beskrev att de observerade lektionerna var som de brukade och gav egna exempel på hur lärarna varierar undervisningen. Observationerna visade även på hur lärarna använde både humor och entusiasm till att skapa ett elevengagemang. I flera fall observerades även hur tvålärarskapet användes till att bygga en dynamik som ytterligare engagerade eleverna. Det blev även tydligt hur tvålärarskapet användes för att stötta elever att komma igång med sina arbetsuppgifter och upprätthålla sitt engagemang genom att båda lärarna cirkulerade runt i klassen, samt att vissa elever fick stöd att komma igång.

Av granskningen framkommer vidare att lärarna har en uttalad gemensam lektionsstruktur och att denna behandlas som ett inslag i det kollegiala arbetet som drivs av förstelärare. Lektionsstrukturen följs upp och diskuteras i samband med de återkommande lektionsbesöken från skolledningen. Genom såväl intervjuer som lektionsobservationer blir det tydligt att lärarna planerat lektionsinnehåll och arbetsformer efter gruppens ålder och behov. Samtliga observerade lektioner visade tydligt att lärarna börjar lektionen med att berätta för eleverna om lektionens innehåll med både text- och bildstöd. Vid detta tillfälle framgår syfte och tid för de olika undervisningsmomenten. Vid de observationer som Skolinspektionen genomförde sammanfattade lärarna även vad eleverna lärt sig och summerade lektionsinnehållet och lät dessutom eleverna reflektera kring vad de lärt sig vid slutet av lektionen.

Undervisningen stärker elevernas självförtroende och anpassas utifrån elevernas förutsättningar

Granskningen visar att undervisningen har tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation, samt att lärare anpassar undervisningen utifrån elevernas behov så att den både utmanar och stödjer elevernas kunskapsutveckling. Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomförde förekom det ofta att lärare både berömde och bekräftade elevernas svar och arbete samt att lärare ställde utmanande frågor som syftade till att få eleverna att tänka självständigt. Lärarna ställde ofta öppna frågor så att eleverna fick anledning att fundera över

kraven för att utföra arbetsuppgiften, som ett led i att stärka elevernas tilltro till sin egen förmåga att lösa uppgifter. Vidare blev det tydligt att flera lärare, genom ett tillåtande klimat, lyckades skapa undervisningssituationer där de fick eleverna att utmana sina farhågor och pröva sina förmågor. En lärare berättar även om att flera lärare involverar vårdnadshavarna i arbetet med att stärka elever genom att ringa hem och berömma eleverna inför föräldrarna när de presterat bra.

Granskningen visar även att innehåll och arbetssätt anpassas utifrån den aktuella elevgruppen. Eleverna berättar i intervjuer att lärarna lyckas med att göra undervisningen lagom svår och att det finns uppgifter som de kan få som är både lättare och svårare. I vissa fall kan elever arbeta med olika arbetsböcker i ett ämne beroende på hur långt de har kommit och vad de kan. Lärarna berättar också om hur de planerar undervisningen för att möta elevernas olika behov och hur de behöver anpassa undervisningen för att möta de olika elevgrupperna. En lärare berättar till exempel hur hen förbereder uppgifter på fyra olika nivåer för att kunna möta elevernas behov. Observationerna visar även på att lärare riktar sina frågor till elever och anpassar sina frågor efter elevernas kunskapsnivå och förutsättningar. Lärare berättar hur de genom att be eleverna förklara begrepp i undervisningen kan säkra att eleverna förstår och följer med eller om de behöver ytterligare förklaringar. Observationerna visar hur lärarna genom sitt tvålärarskap aktivt samarbetar kring de elever som behöver fångas upp utifrån att de antingen behöver mer stöd eller mer stimulans.

Eleverna görs delaktiga i undervisningen och om det egna lärandet

Granskningen visar att lärarna får eleverna att reflektera över det egna lärandet och över lämpliga strategier för att tillgodogöra sig undervisningen. Gemensamt för de observerade lektionerna är att lärarna använder sig av en lektionsstruktur. Inom ramen för lektionsstrukturen både tydliggör lärarna syftet med lektionen och medvetandegör eleverna om det egna lärandet genom ett sammanfattande avslut och genom att fråga eleverna om vad de lärt sig under lektionen, en så kallad exitticket. Lektionsbesöken visar även hur lärare återkommande uppmanar till reflektion kring begrepp i undervisningen samt att lärarna refererar till tidigare undervisning och ber eleverna reflektera över likheter och samband. Lärare beskriver under intervju att de använder olika strategier för att tydliggöra själva lärprocessen för eleverna. En lärare beskriver hur eleverna, inom ramen för idrottsundervisningen, får filma varandra och hur de sedan i par får ge varandra tips och förslag på hur de kan förbättra sitt arbete. En annan lärare låter eleverna genomföra enkäter där de får svara på frågor om hur de lär sig och hur de kan lära sig bättre och en tredje lärare pratar med eleverna om studieteknik. Under observationerna syns bland annat hur en lärare i idrott pratar med

eleverna kring placering och ställer frågor till eleverna som får dem att reflektera över sin spelstrategi och placering på banan.

Granskningen visar vidare att eleverna är delaktiga i att planera och utvärdera arbetsformer i undervisningen. Lärare berättar hur de involverar eleverna i planeringen utifrån elevernas förmåga och mognad. Vissa lärare berättar att de i huvudsak låter eleverna vara med och påverka arbetssätt och andra lärare beskriver hur eleverna i inledningen av ett arbetsområde fått redogöra för vad de kan om området. Lärare berättar om hur de på eget initiativ utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna och hur dessa utvärderingar sedan får påverka planeringen framåt. Som tidigare beskrivits så är eleverna även delaktiga i att utvärdera undervisningen genom enkäter och genom det pedagogiska rådet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen, Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett långsiktigt, tydligt och medvetet arbete kring att skapa studiero och en trygg skola, men samtidigt framkommer att all personal inte följer det gemensamma förhållningssättet avseende arbetet för att skapa trygghet.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa en trygg skola för eleverna

Granskningen visar att det finns ett medvetet och kontinuerligt arbete med att skapa trygghet i skolan, men att delar av personalen inte följer det gemensamma förhållningssättet. Av granskningen framkommer att skolledningen under en längre tid har arbetat systematiskt med att skapa en trygg miljö på skolan. Detta arbete återspeglas bland annat i hur skolledningen möter och hälsar eleverna välkomna vid skoldagens början, i personalsatsningar, i hur eleverna involveras i trygghetsarbetet samt i hur skolan utformats med entréhall och flera olika mindre matsalar. Uppföljningen av tryggheten sker systematiskt både genom elevenkäter och genom

trygghetsrådet där eleverna representeras av sina klassrepresentanter. Granskningen visar även att skolledningen vidtagit åtgärder utifrån de områden som identifierats i analysen av trygghetsresultaten, till exempel anställt socialpedagoger som på mellan- och högstadiet samordnar arbetet med rastaktiviteter och satt upp kameror utanför toaletterna. Elever beskriver i intervju att de genom trygghetsrådet involveras i arbetet för en trygg miljö genom att följa upp och utvärdera insatser för att öka elevernas trygghet. Vidare beskriver elever att de är delaktiga i att skapa trygghet, till exempel så planerar eleverna tillsammans med socialpedagogerna genomförandet av rastaktiviteter och deltar i dessa i form av trivselledare. Elever beskriver även hur dessa trivselledare ansvarar för att elever inte hamnar utanför gruppgemenskapen. Skolinspektionens enkät¹ som besvarats av elever i årskurs 5 och 8 bekräftar att värdet för elevernas upplevelse av trygghet på skolan ligger strax över medelvärde jämfört med övriga deltagare i riket. Samtidigt visar granskningen att tryggheten på lågstadiet inte är tillfredställande. Både elever och lärare på lågstadiet beskriver hur det dagligen inträffar konflikter under den ena av de två dagliga rasterna utan att närvarande vuxna ingriper. Lärare berättar även hur de återkommande får lösa konflikter som uppkommit under den rast som inte bemannas av lärarna. Lärare berättar också att de återkommande lyft frågan inom ramen för arbetslagsmöten där både biträdande rektorn och rektorn närvarar men att frågan inte fått någon lösning. Rektorn berättar att de är medvetna om utmaningarna på lågstadiet och att de arbetat med ett av arbetslagen för att arbetslaget ska arbeta mer proaktivt. Rektorn beskriver även hur de behöver göra insatser för att öka den sociala förmågan för elever med utmanande beteende.

Skolan arbetar samlat för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan arbetar samlat för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Lärarna beskriver ett långsiktigt och fokuserat arbete med studieron där införandet av tvålärarskapet varit en av byggstenarna. Genom de ökade möjligheter till stöd för eleverna som tvålärarskapet erbjuder skapas förutsättningar för studiero. Studieron följs upp både genom enkäter, genom klassrumsbesök från skolledningen samt genom att frågan regelbundet lyfts med eleverna inom ramen för det

¹ Skolinspektionen 2022. Skolenkäten, resultat indexvärden – trygghet, våren 2022, Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

pedagogiska rådet. Både genom lektionsobservationer och genom intervjuer framgår att lärarna arbetar utifrån en väl inarbetad gemensam lektionsstruktur. Genom bildstöd och en i övrigt tydlig och gemensam struktur känner eleverna igen sig oavsett lärare, och genom varierande undervisning och lärarnas återkommande förtydligande av begrepp, ges eleverna möjlighet att förstå och upprätthålla fokus på sina arbetsuppgifter. Elever beskriver även i intervju hur de genom det pedagogiska rådet fått möjlighet att påverka längden på lärarnas genomgångar, så att de nu orkar hålla koncentrationen hela lektionen. Även skolans arbete med tryggheten under rasterna, som tidigare beskrivits, inverkar gynnsamt på studieklimatet. Vidare berättar rektorn om att de arbetar målinriktat för att stärka personalens relationsskapande bemötande av elever. Dessutom har lärarna flera olika metoder för att samla ihop eleverna och få deras uppmärksamhet under lektionen, till exempel "två fingrar i luften", ringa i en klocka eller räcka upp handen. Lärarna har en tydlig ledarroll och ger ett aktivt lärarstöd som signalerar lugn och trygghet samt lämnar litet utrymme för osäkerhet kring arbetssätt och förhållningssätt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att all personal följer skolans gemensamma förhållningssätt i arbetet för trygghet.

Granskningen visar att det finns ett i flera delar gemensamt arbete för trygghet på skolan men att det, trots uppföljning och gemensamma rutiner, finns personal på skolan som varken agerar proaktivt eller hanterar uppkomna konflikter. Skolinspektionen rekommenderar rektorn att tillsammans med lärare och elevhälsa fortsätta att utveckla ett samlat arbete med trygghet på skolan. Det är viktigt att det på skolan finns ett gemensamt förhållningssätt och att arbetet är främjande och förebyggande och inte enbart åtgärdande. Arbetet ska grundas i det behov som finns på lågstadiet och uppföljning kan förslagsvis baseras på den information som framkommer genom arbetslagsmöten och i trygghetsrådet. I ett första skede bör rektorn säkerställa att all personal agerar enligt gemensamma rutiner för att förebygga att eleverna hamnar i konflikt under rasten. Därutöver finns anledning för rektorn att tillsammans med elevhälsan analysera de bakomliggande orsakerna till elevers normbrytande beteende, som rektor beskriver att de uppmärksammar hos vissa elever redan under tiden i förskoleklass. Genom en fördjupad analys förbättras skolans möjlighet till riktade insatser för att stödja elevernas utveckling.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn analyserar och följer upp bedömning och betygsättning i syfte att säkra likvärdighet. Rektorn säkerställer även att lärarna samverkar kring bedömningsfrågor och att lärarna har möjlighet att samverka kring bedömning.

Rektorn analyserar avvikelser i lärarnas betygsättning i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig bedömning

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar lärarnas bedömningar löpande men också att rektorn följer och analyserar utvecklingen över tid. I intervjun med rektorn framgår det tydligt att rektorn följer resultaten utifrån ett likvärdighetsperspektiv och att rektorn uppmärksammar avvikelser. Lärare berättar i intervju att de fått frågor kring avvikelser i betygsnivåer i ämnen utan nationella prov. Rektorsintervjun visar bland annat att rektorn uppmärksammat skillnader i bedömning mellan resultaten på de nationella proven och betygsättningen. Rektorn berättar även om hur en tidigare uppmärksammat avvikelse mellan resultaten på nationella prov och betyg följts upp genom att en av de biträdande rektorerna varit delaktig i sambedömningen av ett senare nationellt prov. Rektorn beskriver även hur han uppmärksammat skillnader i resultaten på de nationella proven och betygen i årskurs 9 avseende matematiken år 2022. Rektorn berättar även att skolan medvetet gjort satsningar genom att förlägga lovskola under vårterminen, för att säkerställa att lärarna hade tillräckligt med underlag för att sätta betyg. Rektorn beskriver ett systematiskt arbete med att analysera avvikelser som sträcker sig bortom de nationella proven och beskriver hur han till exempel följer studieresultaten för större grupper av nyanlända genom att både observera undervisningen och hur proven är utformade.

Rektor ger lärarna förutsättningar för att kunna samverka gällande kvalitetssäkring av bedömning.

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka kring bedömningsfrågor. Av granskningen framgår att majoriteten av skolans lärare sätter omdömen och betyg i samverkan med ytterligare en lärare inom ramen för tvålärarskapet men att det även finns ytterligare forum för lärarna att kvalitetssäkra bedömningar. Lärare beskriver bland annat att de diskuterar värdeorden under ledning av förstelärare, att det sker sambedömning med andra skolor, att de sambedömer de nationella proven och att både skolan och kommunen anordnar ämnesträffar som ger möjlighet att diskutera vad bedömnings- och betygskriterierna innebär praktiskt. Rektorn beskriver även hur arbetslagen under det föregående läsåret träffats var fjärde vecka kring bedömningsfrågor kopplat till de nya kursplanerna och hur skolledningen deltagit i arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Westerman Annerborn
Beslutsfattare

Utredare Henrik Fredriksson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Sara Carlsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med representanter för skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Hovsjöskolan är en grundskola med årskurserna F-9. Huvudman för skolan är Södertälje kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 468 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 24 och den 26 oktober 2022. Digitala intervjuer genomfördes den 28 oktober. Besöket och intervjuerna genomfördes av Sara Carlsson, Johanna Fredman, Maria Hermansson, Luca Nesi och Henrik Fredriksson.